

Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu

DLPK-I.070.8.2023
Warszawa, 03 marca 2023 r.

**Pan
Aleksander Pocij
Przewodniczący Senackiej Komisji
Praw Człowieka, Praworządności i Petycji**

Szanowny Panie Przewodniczący,

w odpowiedzi na pismo z 7 lutego 2023 r. (sygn. BPS.DKS.KPCPP.0330.4.2023) dotyczące petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie zmiany art. 75 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy, w celu umożliwienia utrwalania przebiegu posiedzeń komisji penitencjarnej z udziałem skazanego, za pomocą urządzenia rejestrującego obraz lub dźwięk (P10-62/22), uprzejmie wskazuję, co następuje.

W pierwszej kolejności należy podnieść, że utrwalenie czynności procesowych za pomocą urządzenia rejestrującego obraz lub dźwięk ma charakter obowiązkowy (art. 147 § 2 i 2b k.p.k.) lub fakultatywny (art. 147 § 1 k.p.k.). Ponadto obowiązek utrwalenia czynności za pomocą urządzenia audiowizualnego występuje w postaci bezwzględnej i względnej. Bezwzględnie utrwała się za pomocą urządzenia rejestrującego obraz lub dźwięk czynności określone w art. 147 § 2 i 2a k.p.k. Względny obowiązek dotyczy utrwalenia przebiegu rozprawy. Okolicznością warunkującą dopełnienie tego obowiązku są względy techniczne. Jeżeli zatem określony sąd nie posiada technicznych możliwości utrwalenia przebiegu rozprawy, to wówczas obowiązek utrwalenia tej czynności, o którym mowa w art. 147 § 2b k.p.k., nie zostanie zrealizowany.

Wskazać należy ponadto, że zgodnie z art. 148 § 2 k.p.k. osoby biorące udział w czynności mają prawo żądać zamieszczenia w protokole z pełną dokładnością wszystkiego, co dotyczy ich praw lub interesów. Natomiast stosowanie do treści § 4 cytowanego przepisu osoby te mają również prawo żądać odczytania fragmentów ich wypowiedzi wciągniętych do protokołu. Należy podnieść, że nie zachodzi potrzeba, aby każda czynność procesowa, bez względu na jej znaczenie dla prowadzonego postępowania karnego, musiała być rejestrowana za pośrednictwem obrazu i dźwięku - obligatoryjne nagrywanie prowadziłoby bowiem do przedłużania postępowań (z uwagi m.in. na konieczność przeprowadzenia szeregu technicznych czynności, które mogłyby być niemożliwe do realizacji w danej jednostce penitencjarnej i generowałyby potrzebę transportu osadzonego do innej placówki, względnie montażu odpowiedniej infrastruktury; jednocześnie obowiązujące aktualnie instrumenty prawne zapewniają odpowiedni standard w zakresie kontroli przeprowadzanych czynności).

Dodatkowo należy podnieść, że zgodnie z art. 150 § 1 k.p.k. osoby biorące udział w czynności podpisują protokół. Przed podpisaniem należy go odczytać i uczynić o tym wzmiankę w jego treści. Zgodnie z § 2 cytowanego przepisu osoba biorąca udział w czynności może zgłosić zarzuty co do jego treści. Z uwagi na wyżej przytoczone przepisy,

warto raz jeszcze wskazać, iż w obecnie obowiązującym stanie prawnym pozostają zagwarantowane procedury w zakresie kontroli prawidłowości protokołowanych czynności dla osób biorących w nich udział.

Dodatkowo należy podnieść, że mając na uwadze możliwości techniczne wprowadzenia w jednostkach penitencjarnych utrwalania przebiegu posiedzeń komisji penitencjarnych za pomocą urządzeń rejestrujących obraz lub dźwięk, obecnie posiedzenia komisji penitencjarnych odbywają się głównie w pomieszczeniach, które nie są przeznaczone wyłącznie do realizacji tego celu (w pomieszczeniach tych nie ma zainstalowanego odpowiedniego monitoringu, który mógłby być wykorzystany do tego typu zadań). Ponadto systemy CCTV jednostek organizacyjnych Służby Więziennej przystosowane są do gromadzenia materiału przez okres zgodny z obowiązującym w tym zakresie stanem prawnym, tj. przez siedem dni. Dla oszacowania możliwości technicznych oraz ewentualnych kosztów wprowadzenia zaproponowanych w petycji rozwiązań, konieczne byłoby określenie wymogów funkcjonalnych (np. określenie rejestrowanej sceny, ilości i rodzaju kamer) oraz technicznych dla urządzeń i systemów, w tym również formy oraz czasu na jaki ma być zabezpieczony zapis z posiedzenia komisji.

Inicjatywa autora petycji nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż rola monitoringu w zakładach karnych i aresztach śledczych określona została w art. 73a k.k.w. i służy zupełnie innym celom niż te opisane w k.p.k. Postępowanie karne wykonawcze realizuje odmienne zadania niż postępowanie karne, dlatego przenoszenie rozwiązań zawartych w k.p.k. do k.k.w. nie może być stosowane automatycznie.

Mając na uwadze powyższe, jak również fakt, że w obowiązującym stanie prawnym gwarancje dla skazanych biorących udział w posiedzeniu komisji penitencjarnej w zakresie zapoznania się i możliwości złożenia uwag oraz skarg co do treści wydawanych opinii pozostają zachowane, Ministerstwo Sprawiedliwości proponuje pozostawienie uregulowań prawnych zawartych w art. 75 k.k.w. w dotychczasowym kształcie.

Z wyrazami szacunku,

Marcin Warchoń
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/